

Варшава, 17.03.2014

Політв'язень Вадим Курамшин заявляє про систематичний тиск з боку адміністрації колонії

За наявності декількох стягнень і можливих подальших провокацій правозахиснику Вадиму Курамшину можуть відмовити у послабленні режиму утримання в колонії. Правозахисник називає тиск з боку адміністрації незаконним і політично мотивованим.

07.12.2012 Вадим Курамшин був засуджений судом до 12 років суворого режиму з конфіскацією майна за звинуваченням у здирництві (ч. 4 ст. 181 КК РК). При цьому попередній суд присяжних виправдав Курамшина, але за рішенням суду апеляційної інстанції справу було відправлено на новий розгляд. На думку правозахисників, Вадим Курамшин є «в'язнем совісті» і був засуджений через свою активну правозахисну діяльність¹. Вадим Курамшин відбуває вирок в колонії суворого режиму ЄС 164/4 в селищі Гірське (Північно-Казахстанська область). Займаючись правозахисною діяльністю, Курамшин неодноразово наголошував на питаннях порушення прав ув'язнених у цій колонії. У зв'язку з цим існують побоювання, що перебування в колонії ЄС 164/4 несе загрозу для життя і здоров'я Вадима Курамшина².

Оскільки стаття, за якою засуджено Курамшина, належить до категорії «особливо тяжких» злочинів, після прибуття до колонії його помістили в «суворі» умови утримання. В камері Вадим знаходиться разом з трьома іншими ув'язненими³. У відповідності до ст. 121 Кримінально-виконавчого кодексу (КВК), ув'язненим дозволені два коротких побачення, одна посилка і одна бандероль на рік. Звичайний режим утримання передбачає проживання разом з іншими ув'язненими в гуртожитках або закритих приміщеннях. Згідно п. 5 ст. 120 КВК, **«переведення із суворих умов у звичайні проводиться не раніше, ніж через один рік за відсутності стягнень за порушення встановленого порядку відбування покарання»⁴.**

У березні-квітні 2014 р. Вадим Курамшин має право бути переведеним у звичайні умови утримання. Згідно КВК РК, стягнення засудженого анулюються, якщо протягом шести місяців з дня відбуття дисциплінарного стягнення засуджений не буде підданий новому стягненню. **Навіть за одне стягнення, яке не було «погашено» (анульовано) адміністрацією, прокуратурою або судом, переведення правозахисника в звичайні умови утримання відкладається як мінімум на рік.**

Від 14.01.2014 адвокатом Вадима Курамшина є Дмитро Баранов. У коментарі до Фонду «Відкритий Діалог» він зазначив, що останнім часом на Вадима Курамшина були накладені наступні стягнення:

- 01.11.2012 - стягнення у вигляді 15 діб карцеру за «умисне нанесення тілесних ушкоджень», погашено 14.06.2013;
- 14.12.2012 - стягнення у вигляді «догани» за те, що «під час конвоювання з прогулянки перекрикувався з іншими засудженими, на зауваження не реагував», погашено 14.06.2013;

¹ http://www.odfoundation.eu/en/publications/1151/renowned_human_rights_activist_vadim_kuramshin_sentenced_to_12_years_in_strict_regime_prison_with_confiscation_of_property

² Міжнародні правозахисні організації зверталися до Нурсултана Назарбаєва з проханням переглянути рішення щодо етапування Вадима до цієї колонії. Казахстанська влада проігнорувала звернення міжнародних правозахисників, Вадима Курамшина до іншої колонії не перевели.

³ <http://www.respublika-kz.info/news/politics/34805/>

⁴ http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1008443&sublink=1200000

- 30.12.2013 - накладено стягнення у вигляді профілактичної бесіди за те, що «спав у не встановлений розпорядком дня час»;
- 10.01.2014 - стягнення у вигляді «догани» за те, що 06.01.2014 р. о 17:00 в загоні №1 в камері № 11 під час чергового обходу даний засуджений [Вадим Курамшин], який був черговим по камері, згідно затвердженого графіку, не представився і не доповів про кількість засуджених в камері представнику адміністрації». Вадим Курамшин заявив, що не порушував порядку і попросив об'єктивно розглянути ситуацію, що склалася.

Стягнення від 30.12.2013 і 10.01.2014 не були погашені протягом довгого часу, тому існував реальний ризик того, що Курамшин залишиться на суворих умовах утримання. **З 25.01.2014 Вадим Курамшин збирався розпочати голодування через тенденції винесення йому необґрунтованих стягнень.** Проте на зустрічі з адвокатом 29.01.2014 Курамшин повідомив, що відмінив голодування, так як з нього були зняті всі стягнення. Засуджений правозахисник не виключає нових провокацій на свою адресу.

Зі слів адвоката, Вадим Курамшин вважає, що накладення стягнень на нього має систематичний характер і спрямоване на недопущення його переходу в звичайні умови утримання. Адвокат зазначає, що не вірить в те, що Курамшин, який є розумною і адекватною людиною, свідомо порушує режим установи. Дмитро Баранов вважає, що немає об'єктивних і неупереджених доказів таких порушень.

У відповідності зі ст. 87 КВК РК, засуджені, які перебувають в суворих умовах утримання, мають право на телефонну розмову тільки за виняткових особистих обставин⁵. Дана норма істотно обмежує можливість ув'язнених спілкуватися зі своїми рідними і надавати їм інформацію про свій стан. Начальник колонії ЄС 164/4 Валіхан Байтасов заявляє, що всі без винятку ув'язнені можуть зв'язуватися з родичами раз на місяць. Тим не менш, з травня по вересень 2013 р. Вадиму Курамшину забороняли дзвонити додому⁶. Дружина Вадима Курамшина Катерина готує скаргу до прокуратури Північно-Казахстанської області у зв'язку з тим, що Вадиму не дозволяють здійснювати дзвінки. Так, останній дзвінок він робив у листопаді 2013 року. **У січні 2014 року Вадим повідомив адвокатів, що через нього йому і всім засудженим заборонили здійснювати дзвінки рідним і близьким, а також дивитися телевізор.** Можливо, такі дії розраховані на те, щоб налаштувати інших засуджених проти Курамшина.

Перераховані вище дії адміністрації колонії свідчать про створення всіх умов для відмови в переведенні Вадима Курамшина на звичайні умови утримання. Контролювати правозахисника набагато простіше в умовах утримання в камері із трьома ув'язненими, ніж у бараці, де він зможе спілкуватися з великою кількістю засуджених та допомагати їм відстоювати свої права. Однією з причин такого роду перешкод може бути особиста ворожнеча працівників колонії до Курамшина за те, що він раніше висвітлював порушення прав ув'язнених у даному закладі.

На сьогоднішній день правозахисник намагається домогтися переведення в колонію особливого режиму, яка знаходиться в 30 км від Астани в селищі Аршали (колишня назва - Вишнівка) Акмолинської області. Офіційний сайт Комітету кримінально-виконавчої системи МВС Казахстану повідомляє, що підставою для переведення ув'язненого в інший виправний заклад є «*виняткові сімейні обставини*»⁷. Ольга Колтунова, мати Вадима Курамшина, має проблеми зі здоров'ям. Вона зазначає, що до колонії у селищі Гірський дуже важко добиратися. Вадим Курамшин стверджує, що його матері буде легше добиратися до селища Аршали⁸.

⁵ http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=1008443&sublink=870000

⁶ <http://rus.azattyq.org/content/kazakhstan-kuramshin-hunger-strike/25126789.html>

⁷ http://www.odfoundation.eu/ru/urgents/1465/fond_otkritiy_dialog_trebuets_nemedlenno_perevesti_vladimira_kozlova_koloniyu_po_mestu_zhit_elstva

⁸ <http://rus.azattyq.org/content/political-prisoner-kuramshin-and-human-rights-award/25090783.html>

Фонд «Відкритий Діалог» закликає адміністрацію колонії ЄС 164/4 припинити чинити тиск на Вадима Курамшина, обмежувати його право на спілкування з рідними і налаштовувати інших ув'язнених проти правозахисника. Винесення необґрунтованих стягнень та перешкоджання його переведенню в звичайні умови утримання може розглядатися як перевищення посадових повноважень. Враховуючи систематичний характер застосування тортур в казахстанських місцях позбавлення волі⁹, ми стурбовані тим фактом, що Вадим Курамшин знаходиться в колонії, де може зазнати жорстокого поводження з боку її працівників. Ми закликаємо владу Казахстану прийняти рішення про переведення Вадима Курамшина в іншу колонію, де він зможе відчувати себе в безпеці.

Зроблений крок назустріч правозахиснику підтвердить курс казахстанської влади на гуманізацію кримінального законодавства, оскільки, незважаючи на заяви влади РК, реформа кримінально-процесуального законодавства у нинішній редакції посилює проблеми порушення права на захист у судовому процесі та прав засуджених, розширює повноваження органів кримінального переслідування, створює можливість зловживань з боку адміністрації виправних установ¹⁰. Ми також вважаємо, що справа Вадима Курамшина має бути переглянута з дотриманням всіх норм процесуального законодавства.

Всі зацікавлені допомоги можуть підтримати наші звернення та надіслати свої запити за адресами:

- Республіканська державна установа «Установа ЄС-164/4» ККВС МВС РК - Північно-Казахстанська область, Єсильський район, селище Гірське, тел. +7 71543-3-14-03, e-mail: jaman164@yandex.ru Начальник установи – Байтасов В.О.
- Голові Комітету кримінально-виконавчої системи МВС РК Бауржану Бердалину - 010000, м.Астана, вул. Б.Майлина 2. Тел. +7 7172 72-30-26, +7 7172 72-30-37. Форма для звернень: <http://kuis.kz/kz/otinishter>;
- Начальнику Департаменту кримінально-виконавчої системи (ДКВС) по Північно-Казахстанській області Магсуту Жолмагамбетову - 150004, Північно-Казахстанська область, м. Петропавлівськ, вул. Токсан бі, 39. Тел.: +7 7152-33-68-56, +7 7152-33-93-45; тел. довіри: +7 7152-33-90-47, e-mail: ukuisks@mail.ru;
- Міністру закордонних справ Республіки Казахстан Єрлану Ідрісову - 010000, м. Астана, Лівий берег, вул. Кунаєва, 31. Тел.: +7 (7172) 72-05-18, +7 (7172) 72-05-16, e-mail: midrk@mfa.kz;
- Уповноваженому з прав людини в Республіці Казахстан Аскару Шакірову - 010000, м. Астана, Лівий берег, Будинок Міністерств, 15 під'їзд; e-mail: ombudsman-kz@mail.ru, факс: +7 (7172) 740548.

Для отримання більш детальної інформації, будь ласка, звертайтеся:

Людмила Козловська, Фонд «Відкритий Діалог»

lyudmylakozlovska@odfoundation.eu

⁹ http://www.odfoundation.eu/ru/urgents/1551/otchet_pitki_kazahstane

¹⁰ http://www.odfoundation.eu/ru/urgents/1209/reforma_ugolovno_protseessualnogo_zakonodatelstva_kazahstane_uzhestochaet_davlenie_na_prava_svbodi_grazhdan